

Aktivnosti zaštite bilja u voćnjaku u maju

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 10.05.2024 *Брой:* 5/2024

Očekivane padavine krajem maja mogu dovesti do pucanja plodova, posebno kod trešanja i višanja, kao i pojačati infekcije gljivičnih i bakterijskih bolesti kod voćaka. Zbog toplog vremena, preventivni tretmani fungicidima će tada sigurno biti neophodni. Tretmani insekticidima su takođe ključni, jer više temperature pogoduju razvoju insekata.

Pogodniji uslovi za sprovođenje prskanja za zaštitu bilja protiv brojnih bolesti – rane mrke truleži, rupičavosti lišća, čađave krastavosti kod jabučastih vrsta i insekata koji se aktivno razvijaju tokom meseca biće dostupni krajem prve dekade, početkom i krajem druge, i tokom većine dana treće dekade maja.

Za višegodišnje kulture zahvaćene gradom preporučuje se tretiranje fungicidima na bazi bakra kako bi se smanjio rizik od sekundarnih infekcija patogenima.

U voćnim rasadnicima

Pepelnica na jabuci

Borba protiv bolesti i štetočina na voćnim sadnicama u rasadnicima i lejama se nastavlja. Protiv čađave krastavosti jabuke i kruške, sprovode se 2-3 prskanja jednim od sledećih preparata na bazi bakra – 1% Bordo smesa, Funguran OH 50 WP -150-250 g/dka, Champion WP - 0.3%, Capper Key – 180-300 g/dka, protiv pepelnice jabuke i breskve – 3-4 prskanja svakih 8-10 dana preparatom na bazi sumpora - Sulfur WG 600 g/dka, Sulfo 80 WG – 750 g/dka ili jednim od preparata - Sistan 20 EW – 0.03%, Luna Experience – 50-75 ml/dka, Flint Max 75 WG – 0.02%, protiv cilindrosporijuma sa Silit 544 SC – 125 ml/dka, protiv lisnih vaši i insekata koji se hrane lišćem insekticidom na bazi deltametrina - Deca EC – 30-50 ml/dka, Decis 100 EC - 7.5 -12.5 ml/dka, Delmur – 50 ml/dka, Meteor – 0.06 -0.09% ili drugim piretroidnim preparatom.

U voćnim zasadima

Na stabla jabuka, krušaka, šljiva i oraha postavljaju se lovne trake, natopljene piretroidnim insekticidom – Decis 100 EC - 7.5 -12.5 ml/dka, Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka)

protiv jabukinog smotavca. Trake od valovitog kartona širine 15-20 cm obavijaju stabla ispod prve skeletne grane, nakon čišćenja stare kore celog stabla. Traka se vezuje samo na gornjem kraju.

Netoksične lovne trake od valovitog kartona postavljaju se za praćenje leta leptira druge generacije voćnih smotavaca.

Larva trešnjine muve

Crvičavi plodovi od trešnjine muve sakupljaju se i stavljaju pod okvire – izolatore, kako bi se pratio njen razvoj naredne godine. Potrebno je 500-1000 plodova – 50-100 pod 5-10 kaveza.

Od sredine meseca, svakih 8-10 dana, vrši se pregled zasada jabuke radi utvrđivanja gustine lisnih minera, grinja i lisnih vaši.

Zasadi šljive se pregledaju na prisustvo šarke šljive. Zaražena stabla, ako nisu tolerantne sorte, obeležavaju se za krčenje u jesen.

Voćke koje pate od hloroze đubre se zelenom galicom - 150 g/ 10 l vode.

Plodovi sa lažnim gusenjem šljivine ose sakupljaju se i stavljaju pod izolatorske okvire kako bi se pratio njen razvoj u proleće sledeće godine. Uzima se 500 – 1000 plodova i ravnomerno raspoređuje pod pet izolatora.

Zasadi zaraženi dudovcem se tretiraju DiPel 2X (0.1%) ili drugim preparatom na bazi *Bacillus thuringiensis*.

Zasadi koštičavog voća zaraženi crnim potkornjakom tretiraju se nekoliko puta svakih 8-10 dana sa jednim od sledećih piretroidnih preparata - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka). Prskanje je usmereno na odrasle insekte kada izađu iz svojih skloništa.

Rana mrka trulež na trešnji

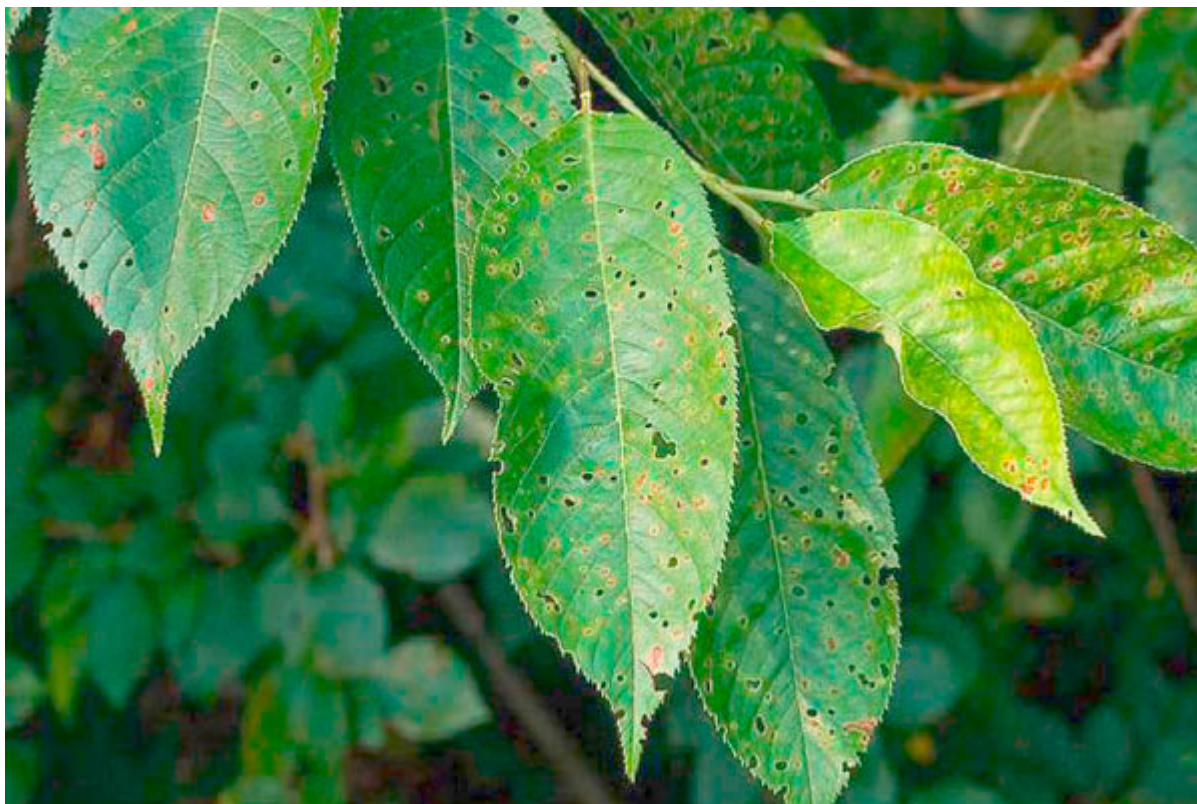
Treće prskanje zasada kruške posle cvetanja sprovodi se 10-12 dana protiv čađave krastavosti, mrke truleži, belih lisnih pega, rđe, i kruškine ose, kruškine buve respektivno sa jednim od preparata – Kuracium (200 ml/dka), Horus 50 WG (50g/dka), Captan 80 WG (150-180 g/dka) i jednim od sledećih piretroidnih preparata - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka).

Čađava krastavost kruške

Jabuke se prskaju jednim od preparata – Kuracium (200 ml/dka), Horus 50 WG (50g/dka), Captan 80 WG (150-180 g/dka) protiv čađave krastavosti, preparatom na bazi sumpora - Sulfur WG 600 g/dka, Sulfo 80 WG – 750 g/dka ili jednim od preparata - Sistan 20 EW – 0.03%, Luna Experience – 50-75 ml/dka, Flint Max 75 WG – 0.02% protiv pepelnice, sa jednim od sledećih piretroidnih preparata - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka) protiv prve generacije jabukinog smotavca, vunaste vaši, lisnih minera, lisnih vaši, jednim od preparata Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka), Harpoon (30 ml/dka) protiv kalifornijske štitaste vaši i sa jednim od akaricida - Apollo 50 SC (40 ml/dka), Nissorun 5 EC (0.05%), Naturalis (100-150 ml/dka) protiv grinja.

Zasadi kruške se prskaju jednim od preparata – Kuracium (200 ml/dka), Horus 50 WG (50g/dka), Captan 80 WG (150-180 g/dka) protiv čađave krastavosti i sa jednim od sledećih piretroidnih preparata - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka) i drugima protiv jabukinog smotavca, lisnih minera i kruškine ose, kruškine stenice, kruškine buve.

Rupičavost lišća

Četvrto prskanje zasada kajsije posle cvetanja sprovodi se sa jednim od preparata - Carpovirusine (100 ml/dka), Madex Top (10 ml/dka), Dipel DF (50-150 g/dka), Syneis 480 SC (20-37.5 ml/dka), Delegate 250 WG (30 g/dka), Avant 150 EC (33.3 ml/dka), Deca EC (30 ml/dka), Declin 2.5EC (30 ml/dka), Lamdex extra (60-100 g/dka) protiv breskvinog smotavca. Zasadi kajsije se prskaju sa jednim od preparata – Kuracium (200 ml/dka), Horus 50 WG (50g/dka), Captan 80 WG (150-180 g/dka) protiv rupičavosti lišća i sa jednim od sledećih piretroidnih preparata - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka) protiv breskvinog smotavca, anarsije, itd.

Treće prskanje zasada trešnje posle cvetanja sprovodi se sa Silit 544 SC – 125 ml/dka protiv cilindrosporijuma, sa jednim od preparata – Kuracium (200 ml/dka), Horus 50 WG (50g/dka), Captan 80 WG (150-180 g/dka) protiv rupičavosti lišća, mrke truleži i sa jednim od sledećih piretroidnih insekticida - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka) protiv trešnjine muve i mediteranske voćne muve, surlaša, lisnih vaši i štitastih vaši, gusenica koje se hrane lišćem.

Sprovodi se 10-12 dana nakon ulova prvih trešnjinih muva. Ranozrele sorte se ne prskaju protiv trešnjine muve.

Približno 12-15 dana nakon trećeg, sprovodi se četvrto prskanje zasada trešnje i višnje posle cvetanja sa Silit 544 SC – 125 ml/dka protiv cilindrosporijuma, sa Kuraciumom - 200 ml/dka, Horusom 50 WG - 50g/dka,

Captanom 80 WG - 150-180 g/dka protiv mrke truleži i rupičavosti lišća i sa jednim od sledećih piretroidnih preparata - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka)... protiv trešnjine muve, mediteranske voćne muve, azijske voćne mušice, višnjine ose, lisnih vaši i drugih štetočina.

Drugo prskanje oraha posle cvetanja sprovodi se bakarnim preparatom - 1% Bordo smesa, Funguran OH 50 WP -150-250 g/dka, Champion WP - 0.3%, Capper Key – 180-300 g/dka protiv antraknoze i bakterioze i sa jednim od preparata – Closer 120 SC – 20 ml/dka, Teppeki 14 g/dka, Mospilan 20 SG – 25 g/dka protiv lisnih vaši.

Orasi se tretiraju bakarnim preparatom - 1% Bordo smesa, Funguran OH 50 WP -150-250 g/dka, Champion WP - 0.3%, Capper Key – 180-300 g/dka protiv antraknoze i bakterioze i sa jednim od preparata - Carpovirusine (100 ml/dka), Madex Top (10 ml/dka), Dipel DF (50-150 g/dka), Syneis 480 SC (20-37.5 ml/dka), Delegate 250 WG (30 g/dka), Avant 150 EC (33.3 ml/dka), Deca EC (30 ml/dka), Declin 2.5EC (30 ml/dka), Lamdex extra (60-100 g/dka) protiv jabukinog smotavca.

Bademova lisna osa

Četvrto prskanje badema posle cvetanja sprovodi se 10-14 dana posle trećeg sa jednim od preparata – Kuracium - 200 ml/dka, Horus 50 WG - 50g/dka, Captan 80 WG - 150-180 g/dka protiv rupičavosti lišća, čađave

krastavosti, cercosporoze i sa jednim od sledećih piretroidnih preparata - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka), Sumicidin 5 EC (0.02%), Afikar 100 EC (15 ml/dka), Efcimetrin 10 EC (15 ml/dka) protiv bademove lisne ose, bademove semenjače.

Drugo prskanje lešnika posle cvetanja sprovodi se sa preparatom na bazi sumpora - Sulfur WG 600 g/dka, Sulfo 80 WG – 750 g/dka ili jednim od preparata - Sistan 20 EW – 0.03%, Luna Experience – 50-75 ml/dka, Flint Max 75 WG – 0.02% protiv pepelnice i sa Coragen 20 SC (18-30 ml/dka), ali se mogu koristiti i kontaktni insekticidi iz svih grupa - Decis 100 EC (12.25 ml/dka), Sumi Alpha 5 EC (0.03%), Karate Zeon 5 CS (15 ml/dka), Lamdex extra (100-120 g/dka) protiv lešnikovog surlaša.

U zasadima jagoda

Krajem cvetanja, vrši se prskanje Signumom (75 g/dka) protiv pepelnice, belih i crvenih lisnih pega, sive truleži i sa jednim od preparata - Valmec (60-96 ml/dka), Apollo 50 SC (40 ml/dka), Nissorun 5 EC (0.05%), Naturalis (100-150 ml/dka) protiv jagodine grinje.

Nakon berbe plodova, zasadi jagoda se prskaju 1-2 puta svakih 7-8 dana sa jednim od akaricida - Valmec (60-96 ml/dka), Apollo 50 SC (40 ml/dka), Nissorun 5 EC (0.05%), Naturalis (100-150 ml/dka) protiv različitih grinja – jagodine, crvenog pauka, atlantske.

U slučaju napada puževa, rasipa se Mesurol Schneckenkorn - 300 g/dka.

Jagode zaražene virusnim bolestima i korenovim surlašima se krče.

U zasadima maline

Posle cvetanja, maline se prskaju sa Signumom (100 g/dka) za suzbijanje didimele, koniotirijuma, rđe, antraknoze, lisnih pega i sa Decisom 100 EC (7.5 -12.5 ml/dka) ili drugim piretroidnim insekticidom protiv malininog moljca, lisnih vaši, gusenica koje se hrane lišćem i Bermeektinom (15-100 ml/dka) protiv malinine grinje i običnog pauka.

Maline zaražene virusnim bolestima se krče.

U zasadima crne ribizle

Drugo prskanje zasada crne ribizle posle cvetanja sprovodi se 10-14 dana posle prvog bakarnim preparatom - 1% Bordo smesa, Funguran OH 50 WP (150-250 g/dka), Champion WP (0.3%), Capper Key (180-300) g/dka ili Silitom 544SC (125 ml/dka) za suzbijanje antraknoze i lisnih pega, sa Topazom 100 EC (0.05%) protiv američke pepelnice i sa Mospilanom 20 SG (25 g/dka) protiv lisnih vaši, Bermeektinom (15-100 ml/dka) protiv grinja.

Za suzbijanje pepelnice na crnoj ribizli, vrši se još jedno prskanje 10-14 dana nakon drugog prskanja posle cvetanja Topazom 100 EC (0.05%) ili preparatom na bazi sumpora - Sulfur WG 600 g/dka, Sulfo 80 WG – 750 g/dka.

Zasadi crne ribizle tretiraju se Silitom 544SC (125 ml/dka) protiv lisnih pega, Topazom 100 EC (0.05%) ili preparatom na bazi sumpora - Sulfur WG 600 g/dka, Sulfo 80 WG – 750 g/dka protiv pepelnice. U slučaju jake infestacije grinjama, dodaje se Bermeectin (15-100 ml/dka).

Staklokrila ribizlina osa

Prskanje protiv staklokrile ose je efikasno kada se izlegne oko 50% leptira.

Korovi u zasadima crne ribizle prskaju se Stomp Aqua 250-300 ml/dka.